

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/6

FACULTATEA DE MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ

Catedra de Medicină socială și management sanitar "Nicolae Testemițanu"

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare facultatea Medicină

Proces verbal nr. 7 din 6.09.17

Președinte, dr. hab. șt. med., conf. univ.

Suman Serghei

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de
Medicină 2

Proces verbal nr. 4 din 20.09.17

Decanul Facultății, dr. șt. med., conf. univ.

Bețiu Mircea

APROBATĂ

la ședința Catedrei de Medicină Socială și Management
Sanitar "Nicolae Testemițanu"

Proces verbal nr. 6 din 15.01.2018

Șef catedră, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Tintiuc Dumitru

CURRICULUM

DISCIPLINA ETICA ȘI DEONTOLOGIA

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină la liberă alegere**

Chișinău, 2018

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 2/6

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională/specialității**

Cursul de Etică și deontologie reprezintă o componentă importantă din domeniul educației studentului-medic și are drept obiectiv major studierea principiilor, normelor și regulilor etico-deontologice.

Etică și deontologia, ca element al culturii generale și profesionale, contribuie la formarea profesională și intelectuală a medicului. Medicul trebuie să cunoască principiile de organizare a propriei profesii, statutele și reglementările, drepturile și obligațiile pe care și le asumă, în concordanță cu drepturile fundamentale ale pacienților și medicilor. Conținutul cursului include studierea valorilor, principiilor și normele de conduită, obligatorii pentru personalul angajat în sistemul asistenței medicale. Cursul este corelat cu nivelul de pregătire al studenților și reprezintă bagajul necesar de cunoștințe în vederea cunoașterii eticii și deontologiei medicale.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**
Însușirea principiilor și normelor eticii și deontologiei medicale, înțelegerea rolului acestora în exercitarea profesiei de medic. Promovarea standardelor și valorilor morale supreme pentru a contribui la conștientizarea unui comportament corespunzător de către toți membrii comunității medicale.
- Limba de predare a disciplinei: română
- Beneficiari: studenții anului I, facultatea Medicina 1, specialitatea Medicină

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Disciplină la liberă alegere		
Denumirea disciplinei	Etica și deontologia		
Responsabil (i) de disciplină	D. Tintiuc, L. Margine		
Anul	IV	Semestrul/Semestrele	VIII
Numărul de ore total, inclusiv:			60
Curs	10	Lucrări practice/ de laborator	12
Seminare	13	Lucrul individual	25
Forma de evaluare	CD	Numărul de credite	2

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

✓ *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*

- să cunoască premisele și etapele de dezvoltare ale eticii și deontologiei;
- să cunoască terminologia specifică eticii și deontologiei;
- să cunoască prevederile legislației internaționale și naționale în domeniul eticii și deontologiei;
- să cunoască și să înțeleagă rolul și importanța jurămintelor medicale;
- să însușească principalele aspecte ale eticii și deontologiei în diferite specialități medicale;
- să cunoască drepturile și responsabilitățile medicului și pacientului;
- să cunoască erorile și crimele medicale;
- să cunoască regulile etice în cercetarea pe subiecți umani.

✓ *la nivel de aplicare:*

- să dezvolte abilități de comunicare bazată pe respectarea normelor de etică și deontologie;
- să fie capabil de a soluționa, etic și deontologic, diferite situații în relația medic-medic și medic-pacient;
- să diferențieze erorile și crimele medicale și să fie capabil de a le evita.
- să respecte, în activitatea practică și științifică, prevederile legislației internaționale și naționale în domeniul eticii și deontologiei;

✓ *la nivel de integrare:*

- să fie capabil de a evalua locul și rolul eticii și deontologiei în pregătirea profesională a medicului;
- să integreze cunoștințele în domeniul eticii și deontologiei cu cele clinice;
- să fie capabil de a aplica cunoștințele acumulate în activitatea practică.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 3/6

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

1. Cunoașterea limbii de predare;
2. Competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, utilizarea MS Office Word, PowerPoint);
3. Abilitatea de a lucra în echipa;

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr.	Tema	Numărul de ore			
		P	S	LP	LI
1.	Etica și deontologia ca știință și obiect de studiu. Etapele dezvoltării. Jurământul lui Hipocrates, jurământul medicului contemporan.	1	2	-	-
2.	Legislația și declarațiile internaționale și naționale în domeniul eticii și deontologiei. Codul deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului din Republica Moldova	1	2	2	5
3.	Drepturile și responsabilitățile medicului și pacientului. Confidențialitatea și secretul medical. Acordul informat.	2	2	2	5
4.	Relațiile de comportament medic-medic, medic-pacient, medic-societate. Etica cercetării medicale pe subiecții umani.	2	2	2	5
5.	Malpraxisul medical. Erorile și crimele medicale în activitatea medicală.	2	2	3	5
6.	Aspecte deontologice în specialitățile de profil terapeutic și chirurgical	2	2	3	5
Total		10	13	12	25

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Capitolul 1. Aspecte teoretico-metodologice ale eticii și deontologiei.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să definească etapele principale ale evoluției eticii și deontologiei; • Să cunoască și să interpreteze jurământul lui Hipocrates și al medicului contemporan; • Să demonstreze cunoașterea legislației internaționale și naționale în domeniul de specialitate; • Să cunoască și să interpreteze prevederile Codului deontologic al lucrătorului medical și farmacistului. • Să cunoască și să interpreteze corect drepturile și responsabilitățile medicului și pacientului; • Să respecte normele de etică și deontologie pe parcursul studiilor și în activitatea practică; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etica și deontologia ca știință și obiect de studiu. Etapele dezvoltării. Imperative, obiective, principii și valori generale. 2. Jurământul lui Hipocrates, jurământul medicului contemporan. 3. Legislația și declarațiile internaționale și naționale în domeniul eticii și deontologiei. 4. Carta Europeană a drepturilor pacientului. 5. Codul deontologic al lucrătorului medical și farmacistului. 6. Drepturile și responsabilitățile medicului și pacientului. Legea cu privire la exercitarea profesiei de medic. Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului. 7. Aspecte etice ale confidențialității și secretului medical. 8. Acordul informat.
Capitolul 2. Aspecte aplicative ale eticii și deontologiei.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să definească și să interpreteze particularitățile relațiilor medic-medic, medic-pacient, medic-societate; • Să obțină abilități practice în soluționarea problemelor în cadrul relațiilor medic-medic, medic-pacient, medic-societate; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Relațiile de comportament medic-medic. 2. Relațiile de comportament medic-pacient. 3. Relațiile de comportament medic-societate. 4. Malpraxisul medical. Erorile și crimele medicale în activitatea medicală. 5. Aspecte deontologice în specialitățile de profil terapeutic.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 4/6

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze cunoașterea erorilor și crimelor medicale; • Să identifice și să diferențieze erorile și crimele medicale prin modelarea diverselor situații de caz; • Să cunoască și să aplice abordările deontologice specifice diverselor specialități medicale; • Să cunoască și să respecte normele etice în cadrul cercetării medicale pe subiecți umani; • Să aplice cunoștințele dobândite în activitatea clinică și cercetare; • Să integreze prevederile actelor legislative/normative internaționale și naționale și abilitățile practice în activitatea clinică.	<ol style="list-style-type: none"> 6. Aspecte deontologice în specialitățile de profil chirurgical. 7. Etica cercetării medicale pe subiecții umani.

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ **Competențe profesionale (specifice) (CS)**

nu este cazul

✓ **Competențe transversale (CT)**

nu este cazul

✓ **Finalități de studiu**

Studentul la finele cursului va fi capabil:

- să cunoască normele eticii și deontologiei;
- să cunoască și să interpreteze corect prevederile legislației internaționale și naționale în domeniul eticii și deontologiei;
- să cunoască particularitățile tacticii deontologice în diverse specialități medicale;
- să dezvolte aptitudini de comunicare profesională cu respectarea normelor de etică și deontologie;
- să identifice și să soluționeze problemele apărute în relația medic-medic, medic-pacient și medic-societate;
- să integreze, eficient, cunoștințele acumulate, în cadrul altor discipline și în activitatea practică;
- să aibă deschiderea către învățare pe tot parcursul vieții.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaționale	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la temă. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De selectat sursele de informație suplimentară la tema respectivă. De luat cunoștință cu sursele informaționale suplimentare la temă. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la tema subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii	Pe parcursul semestrului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 5/6

2.	Prezentări ale proiectelor	Selectarea temei, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor prezentării PowerPoint – tema, scopul, rezultate, concluzii, bibliografie. Recenzii colegi. Recenzii profesori.	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența temei proiectului, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, formarea atitudinii personale, coerența expunerii și corectitudinea științifică, prezentarea grafică, modalitatea de prezentare	Pe parcursul semestrului
----	----------------------------	--	---	--------------------------

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• Metode de predare și învățare utilizate

La predarea disciplinei „Etica și deontologia” sunt utilizate atât metode tradiționale (expunerea, conversația, exercițiul), cât și cele considerate a fi mai eficiente pentru învățământul universitar: dezbateri interactive, studiul de caz, metoda proiectelor, modelarea. În cadrul lucrărilor practice sunt utilizate metode frontale, metode de activitate individuală, metode de activitate în grup.

• Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)

În cadrul prelegerilor și seminarelor sunt folosite Tehnologii Informaționale de comunicare – prezentări PowerPoint.

• Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă:

- Proiectul de cercetare (prezentare digitală) + Participarea la cursuri. Nota finală se va alcătui din nota pentru prezentarea proiectului (cota parte 0,9) și nota pentru participare la cursuri (cota parte 0,1).

Finală: colocviu diferențiat.

Colocviul diferențiat constă din examen oral. Proba orală se efectuează prin oferirea fiecărui student a unui bilet de evaluare, care conține trei întrebări teoretice. Subiectele pentru colocviul diferențiat se aprobă la ședința catedrei și se aduc la cunoștință studenților la începutul cursului. La colocviul diferențiat la disciplina „Etica și deontologia” nu sunt admiși studenții cu media anuală sub nota 5.0, precum și studenții, care nu au recuperat absențele de la seminare/lucrări practice.

Nota finală se va alcătui din nota semestrială (cota-parte 0.5) și nota pentru examenul oral (cota parte 0.5). Evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 1,00 la 10,00, după cum urmează:

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	B
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	A

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 6/6

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, examen oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la colocviu diferențiat fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale colcvului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Etica și deontologia medicală. Tintiuc D., Raevschi M., Grossu Iu., Chișinău, 2007
2. Etică și deontologie medicală. Viorel Daghie. Editura Național. București, 2000

B. Suplimentară

1. Carta europeană a drepturilor pacientului. <https://constitutii.wordpress.com/2015/06/16/carta-europeana-a-drepturilor-pacientilor/>
2. Legea cu privire la exercitarea profesiei de medic.
<http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=313062&lang=1>
3. Legea cu privire la drepturile si responsabilitatile pacientului.
<http://lex.justice.md/viewdoc.php?id=313060>
4. Codul deontologic al lucrătorului medical și farmacistului.
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=369644>